

החופש - שעה מוצלחת לזמן של נחת

צרוך טיפים ורעיונות יצירתיים
להנאה באיך המשפחה

חופש מבורך!

הרעיונות נכתבו ונשלחו ע"י קבוצת הקורס השנתי "הורים גדלים" במהלך שיצור מסר
הרב ברייאר "הכנה לחופש ולבין הזמנים" וצובדו לקובץ.
הקורס השנתי מתקיים אחת לשבוע בפורמט שידור חי.
תודה לחברי הקורס על הרעיונות הנפלאים!

לפני שנתחיל, כמה נקודות חשובות: (תמלול מתוך השיעור)

מה לא לעשות בבין הזמנים ? (בעיקר מול מתבגרים)

א. בין הזמנים הוא לא זמן לחנק. בין הזמנים הוא זמן לחבר, חז"ל טבעו מושג: מוטב לחלל שבת אחת ולא לחלל הרבה שבתות, כלומר הבחור כבר מחויב במצוות, וכמו שאתה לא בודק כל יום אם יש לו ציצית כשרה או אם הוא מניח את התפילין בצורה טובה, כך גם אל תריב איתו על זמן קימה ותפילה, תסמוך עליהם ותעביר את האחריות על הרוחניות שלו לידיים שלו. שאלו פעם את הרב שטיינמן אם צריך לריב עם בחור על זמן קריאת שמע, והוא אמר 'אם אתה רוצה ילדים גויים תריב איתם על זמן קריאת שמע'. כשבחור מקבל את האחריות לידיים שלו הוא ירצה להוכיח שהוא יכול, הרבה יותר ממה שעומדים לו על הראש.

יהודי הלך ברחובות מנהטן והגיע אליו כושי שחור שרצה לשדוד אותו, אז הוא שאל אותו למה אתה צריך כסף? והוא ענה לו אני צריך כסף לסיגריות, אמר לו אין בעיה, קח \$50 קנה לך סיגריות, אני יושב כאן ומחכה לך שתחזיר לי את העודף, הכושי הלך קנה סיגריות החזיר לו את העודף ונפטר ממנו לשלום, אחרי תקופה הוא רואה בעיתון שאותו כושי יושב בכלא בעוון רצח, הוא הלך לבקר אותו ושאל אותו; הרי אתה רוצח, אז למה לפני תקופה החזרת לי עודף מהסיגריות כמו כבש? ענה לו הכושי: אתה הראשון שהאמין בי, אמרת לי שאתה יושב על הספסל ומחכה שאני אחזיר לך את העודף, אמרתי לעצמי אני לא יכול לגנוב אדם שנותן בי אמון והחזרתי לך את כל העודף, רציתי להוכיח שאני מצדיק את האמון שלך בי.

ב. **טיפ חשוב**, להגיד למתבגר אני לא המשגיח שלך, אני רוצה שתהנה בבית ואני לא הולך לעקוב אחריך, אני מתפטר מהתפקיד של המשגיח, ואם אתה תאמין בו, הוא בדרך כלל ירצה להוכיח שהוא שווה את האמון שאנחנו נותנים בו, והוא ישתדל לספק אותנו, נוכל גם להציע לו סכום כספי על כל פעם שהוא קם לתפילה מוקדם, ובסוף בין הזמנים שהוא יגיד לנו סיכום כמה מגיע לו, נסמוך עליו, ולא ננסה לתפוס אותו על חם.

ישנם הורים שמרגישים שכשהבן חוזר הביתה הוא כמו מחבל שחזר הביתה, חושדים בו ורוצים רק לתפוס אותו ולהכשיל אותו, והם נותנים לו תחושה שהוא נושר סמוי ואנחנו לא סומכים עליו. לעומת זאת ההורים שמאמינים בבן שלהם בתמימות, והם ישאלו אותו מתי התפללת ב 8? ויחמיאו לו, גם אם זה לא נכון והוא לא התפלל עד לרגע זה, אבל הוא רואה שמאמינים בו ויש סיכוי שמחר הוא יקדים לקום ולהתפלל.

ג. גם בבין הזמנים כשאין מסגרת, צריך לדעת שאין מציאות שהכל מותר, אין שום הלכה בשו"ע שכתוב עליה שבבין הזמנים לא צריך לקיים אותה, צריך ליצור מסגרת בתוך החוסר מסגרת, ישנם קווים אדומים שלא עושים, ישנם מקומות שלא נוסעים, או דברים שלא נכסים אלינו בבית, יש זמן שצריך לחזור הביתה. אבל בשאר הדברים שהם לא קריטיים, והם לא נוגדים את ההלכה או את הקווים האדומים שלנו, אפשר לשחרר... לא צריך להשכיב אותם בשעה 7....

מה כן לעשות?

א. **להשקיע באווירה טובה בבית**. נשתף גם את הילדים באתגר וכך הם גם יתרמו את חלקם, ניצור הרבה חוויות ונקבע אתגר להקדיש הרבה זמני איכות של ההורים עם הילדים. (הרחבה בקורס המוקלט "אווירה טובה בבית- שבמערכת "בית חמים")

ב. **כדאי מאוד להקפיד שיהיה להם כיף בבית עם הרבה חום ואהבה**, יוסף הצדיק נולד ומיד נפטרה אימו, ויעקב דאג לו כמו אבא ואמא, האחים מכרוהו לעבד, הוא התגלגל למצרים, והיה לו ניסיון קשה מאוד עם אשת פוטיפר, וכל עם ישראל היו גדורים בעריות בזכות ההתגברות הזאת, איך היה לבחור בן 17 שהיה לו חיים למודי סבל, היה בודד במצרים, את הכח להתגבר על ניסיון כל כך קשה, אומרים חז"ל **דמות דיוקנו של אביו נראה לו בחלון**, ומה אבא שלו עשה כדי שהוא יתבייש לחטוא כשייזכר בו? התורה מגלה לנו: **וישראל אהב את יוסף מכל אחיו**. הוא אהב אותו וזה נתן לו את הכוח להתמודד. **הדרך היחידה לגרום לילדים להתגבר על הניסיונות היא רק בצורה של אהבה חיבור וקשר**, כי אין לנו אפשרות באמת לעקוב אחריהם כל היום,

ואם הם רוצים הם יכולים לעקוף אותנו ולהעלים מאתנו מה שהם רוצים בלי שום בעיה, ולכן אם נרצה לתת להם כוח להתגבר, נצטרך להשקיע הרבה בחום ואהבה, ובין הזמנים זה הזמן וההזדמנות לחיבור וקשר.

ג. כדאי מאוד להכין תוכנית לפני בין הזמנים, תוכנית מפורטת מה עושים כל יום, ולא מחכים עד שהילדים יחלבו אותנו ויחכו שאנחנו נחליט איפה לצאת, ואז הימים מתמרחים, והילדים מקטרים שלא נסענו לשום מקום וכו', אלא נגיע עם תוכנית מסודרת מראש, מקדימים רפואה למכה, וכך הילדים רגועים שמחים ומרוצים, כי ילדים מקטרים כשאין להם מה לעשות ואין להם תוכנית מה הולכים לעשות היום ומחר. אפשר גם להתייעץ עם הילדים ולשאול אותם איפה הם רוצים לנסוע השנה? ואם הרעיונות מתאימים לנו מבחינה תקציבית ורוחנית, הרווחנו גם שהתוכנית הגיעה מהילדים.

רעיונות להפעלות משפחתיות (מאת משתתפי הקורס):

- **תורני.** חשוב שכל יום ילמד האבא עם הילדים שיעור יומי קצר, זה מעביר מסר חשוב, שאסור שיעבור יום מבלי לימוד תורה. לתת לילדים להכין ווארט על פרשת השבוע לשבת. חידונים בנושא בין הזמנים דינים והלכות. ניתן ליצור חדר בריחה עם חידות על בסיס מה שלמדו במשך השנה.
- **אחריות ופיקוד.** כל יום שתי ילדים לוקחים פיקוד על הבישול, על התוכניות, או על הנסיעות. ניתן להקציב סכום כסף, והילדים יכינו אוכל לבד. הילדים הבוגרים מחליטים על תוכניות. כל יום יש ילד אחר שהוא מלך או מלכה, הוא מחליט הכל והוא ראשון בהכל.
- **תוכנית נוסטלגיה.** ההורים מספרים על העבר הרחוק איך חיו פעם, או שפותחים אלבומים משפחתיים ומספרים על הנוסטלגיה המשפחתית, מתי כל אחד נולד, על שם מי הילדים קרויים, מה היה בברית או בקידוש.
- **תוכנית אחמאות.** כל אחד אומר מחמאה על השני, ומי שאומר הכי הרבה מחמאות מקבל ממתק או פרס. או לעשות טקס הענקת תעודות לבני המשפחה, כל אחד מקבל תעודה מושקעת מאחרים על נקודה שבה הוא מיוחד.

- **קשר עם סבא וסבתא.** לשלוח את הילדים לסבא ולסבתא, שהסבתא תלמד את הנכדה איך מכינים עוגה מסורתית או מאכל מיוחד, או שהסבא ישב עם הנכד ויספר לו סיפורים וזיכרונות על העבר. הסבתא יכולה לעשות שני ימי מחנה לנכדים ולנכדות, זו חוויה מיוחדת שהילדים יזכרו היטב.
- **חנויות: חנות פלאפל.** קונים את כל המוצרים, פיתות, כדורים, סלט, חמוצים, שתיה וכו', והאבא הוא המוכר, הילדים באים כל אחד בתורו לקנות עם כרטיסים שניתנו להם מראש על מבצע מסוים, כמו הצ'קים של לגדל...או לעשות מבצע עם נקודות והם הולכים לחנות לקנות לפי הנקודות שהם צברו. **חנות ספרים.** מוציאים את כל הספרים שיש בבית על דוכן, רושמים מחירים על מדבקות, מכינים מחשב למוכרים חשבוניות ועוד. **מסרדים.** ניתן להפוך כל חדר בבית למשרד או לחנות וכולם מסתובבים בין החנויות והמשרדים.
- **תוכנית אפיה.** האמא אופה עם הילדים עוגה עם צורות ומקשטים את העוגה עם סוכריות, זה יכול למלא אחר הצהריים שלם...
- **יצירה ואומנות.** ניתן לקנות ערכות יצירה מוכנות וכולם עושים את זה ביחד. אפשר ליצור בובות מגרביים וכפתורים. שעת יצירה עם גואש להורים ולילדים הגדולים. לפרוס מפה חד פעמית על הרצפה לצייר ציור ענק עם לורד ארטליין ולצבוע ביחד. להניח בריסטול ענק על הרצפה וכל המשפחה מציירת וצובעת (ניתן לאבחן ולראות כל ילד איך הוא מצייר, בפינה או במרכז...). שמים מפת ניילון על הקיר, או גיליונות על הארונות וצובעים בצבעי ידיים. יצירות עם דבק חשמל צבעוני על הרצפה. אפשר ליצור כלים גם עם חומרים כמו חימר, חומר נהדר גם לגדולים ליצור כלים מעניינים. אפשר להמס צבעים ישנים לתוך תבנית סיליקון, וליצור צבעים חדשים, התוצאה מהפנטת. מסלול מכוניות או סולמות ונחשים עם דבק חשמל על הרצפה. או סולמות ונחשים כשהילדים הם החילים והלוח משחק זה מפת ניילון ענקית על הרצפה שעושים לבד.
- **תוכנית חתונה.** ילד אחד חתן, השנייה כלה, השלישי צלם, הרביעי תזמורת, וכן הלאה, מכינים סעודה לכבוד החתונה, ואח"כ שבע ברכות, מפתחים את האלבום עם התמונות של החתונה...

- **ביאוי והצגות.** הבנות עושות הצגה או תיאטרון בובות, מסריטים את ההצגה ואח"כ מקרינים את ההצגה המוסרטת. או שהילדים מתחלקים ל 2 קבוצות וכל קבוצה מכינה הצגה לקבוצה השנייה. או שכל קבוצה מכינה שיר עם תנועות לקבוצה השנייה. לבנות רמקולים מקליקס, במה ותפאורה ממפות, ההורים הם הצלמים והילדים עושים הצגה או תזמורת. כדאי מאד להכין המנון משפחתי ואפילו שם כולל שכל תוכנית מתקשר אליו איכשהו.
- **ארצים ויועצים.** אחד מהילדים הוא המלך או היועץ, ובאים לשאול אותו שאלות שונות, ניתן גם לשלב שאלות שאנו ההורים רוצים לשמוע מה הילד חושב על נושאים שונים. או בת אחת תהיה מרצה והיא תיתן הרצאה עם עצות מה הילדות אוהבות, וכך נוכל לשמוע ממנה מה היא אוהבת.
- **טילים.** סיור בשוק מחנה יהודה ביום חמישי. נסיעה ברכבת. נסיעה עם אופניים לקנות ברד. לנסוע למרפסת של נתב"ג לראות את ההמראות והנחיתות.
- **ציורים ואמנות.** להשכיב את כל הילדים במזרונים בחדר אחד צפוף ולדמיין שנסעו לצימר. להפוך את הבית לבית מלון עם מיתוג, כרטיסי ביקור, שלטים לחדרים, סערכות טיפוח, קבלה, פינוקים בחדרים, ריח טוב... לטפח ולסדר את הבית כל הזמן.
- **הרכבות ותיקונים.** שאבא ילמד את הבנים והבנות לתקן דברים בבית. ללמד בחורים מעגל חשמלי עבודות בחשמל. היום יש מושג בשם - D I Y דו איט יורסלף - עשה זאת בעצמך. מדובר על כל מיני דברים, כולל נגרות, תיקונים, קידוחים. כל ילד בונה בית מאיזה חומר שהוא רוצה, קופסאות נעליים, חימר, קליקס וכד' לצייר עם דבק חשמל על הרצפה עיר עם כבישים. אחד הגדולים היה ראש העיר ואצלו קיבלו הוראות היכן להניח את הבתים, יש גם שוטרים, מנקים, וכו', ניתן לעשות בחירות לראשות העיר.
- **ציתון/לוח חודשות.** עיתון יומי - כל ילד יש לו מדור, ילד עם חוש הומור כותב בדיחות, הצייר - קומיקס, השפית - מתכון, הפוליטיקאי - חדשות, הכתב - סיפור בהמשכים. או עיתון קיר, לוח שבועי, עלון, להכין תיבות דואר לכל ילד.
- **בריות/טרמפולינות/אופלים.** בריכה ביתית מאד מעסיק ילדים קטנים. בריכת בלונים בסלון. בריכת בקבוקים. בועות סבון ילדים קטנים מאד אוהבים. טרמפולינה ביתית - למלא ציפית בלונים ואז קופצים על זה. לשכור טרמפולינה. בניית אוהל משמיכות. מנהרת שדים

באוהל. מאהל בדואי - הבנים בונים את האוהל, הבנות אופות פיתות ואח"כ כולם אוכלים באוהל, לומדים כמה מילים בערבית...

- **פאזלים ותמונות.** הרכבת פאזלים. הכנת אלבום עם כל התמונות שהיינו בחופש. סידור אלבומי תמונות ישנים.

- **משחק קליקרים למשפחה האורחת.** דרך הטלפון עם מחשב באתר של קליקרים. או קליקר ביתי: להכין פלאפונים כמספר המשתתפים ועוד 2 פלאפונים שאליהם מתקשרים ע"פ מספר התשובה, 2 תשובות לכל שאלה, מי שמתקשר ראשון לפלאפון הנכון הוא המנצח, (אפשר לעשות חיוג מקוצר לפלאפונים של התשובות).

- **יריד מצאיות.** כל ילד מוכר חפצים שהוא כבר לא זקוק לו, מה שלא נמכר ביריד לא חוזר למגירות האישיות, וכך ניתן לסדר את המגירות על הדרך.

- **קשר משפחתי.** שיחות בערב במרפסת. לילה לבן לבנות מתבגרות. יום פעילות ומפגש בין הזוגות הנשואים, חידונים משפחתיים וכמובן אוכל טוב וממתקים. קלפים של לגדל.

- **זריעה ושתילה.** כל ילד שותל גרעין של זרע אחר, ומשקיע בו ועוקב אחרי גדילתו, צריך לשים לב שאנחנו בערב שנת השמיטה וצריך לברר עם רב עד מתי מותר לזרוע ולשתול, כמדומני שאילנות זה עד ט"ו באב, וזרעים עד כ"ח אלול.

משחקי חברה

- **משחק אישיות** - הילדים מנחשים את מי בחרנו, אפשר לשדרג עם דמויות נדירות וקשות - חמודי של כללית, בובה במבה, ראש של פאה... רמי לוי... דמויות של פליימוביל, לגו, בובות שהילדים שחקו בהם בילדות, דמויות מצוירים שעל הקיר, דמויות מתוך ספרי ילדים.
- **חי צומח דומם** - משודרג, חסידויות, מקצועות, חנויות ועוד.
- **חבילה עוברת** עם הרבה הפעלות ובסוף הפתעה.
- **גמד וענק** - בין הילדים ובין הבני דודים.
- **משחק אילו ואז...**
- **הורים וילדים** - ההורים הם הילדים והילדים הם ההורים.

- **רביציות משפחתי.**

- **רשימות ופתקים מצחיקים:** כל ילד מכין רשימה של אנשים (סבא, אמא, הרבי, ועוד) כל אחד על פתק נפרד, כך גם רשימה של מקומות (בית ספר, חנות, בית כנסת, תחנה) ורשימה נוספת של משפטים מה הוא אמר לו (לך תתקלח, תביא כסף, תתבייש לך, תזהר) ואז פותחים פתק מרשימת האנשים ומרשימת המקומות ומרשימת המשפטים. לדוגמא: סבא פגש את נתניהו במקווה ואמר לו תביא מלפפון חמוץ...
- מתחילים לכתוב סיפור על דף ומקפלים בצורה כזאת שרואים רק את 2 המילים האחרונות, מעברים את הדף והשני ממשיך את הסיפור מהמילים שהוא רואה והוא גם מקפל ב 2 מילים האחרונות בשורה חדשה, אחר כך מקריאים את כל הסיפור, שכל אחד כתב משפט והוא לא יודע מה הקודם כתב, הילדים פשוט מתגלגלים מצחוק.
- **לוח גזול -** כל אחד מרים קלף ואומר איך ומה היה לו בהקשר למה שהיה לו - (מילים שקשורות לשנה החולפת) מדביקים כמו דומינו.
- **בוא פאיצה.**
- אפשר גם לספר התחלה של סיפור, וכל אחד צריך להמציא המשך לסיפור ולצייר אותו.
- **טלפון שבור** משודרג בכתב.
- **משחק האטון.**
- **משחקי עזות וקריאות -** בכל יום משחקים עדה/ קהילה חסידות, עם שירים, מנהגים דברי תורה ומאפיינים נוספים

יש לכם עוד?

נשמח לשמוע לשנה הבאה וכמובן- לקבל משוב.... איך היה החופש הזה?

קבלתם את החוברת ואינכם מנויים? [לחצו כאן](#) ותקבלו גישה לתכני החינוך של "לגדל"